

Б.Г. Пилипенко, аспірант

Університету банківської справи Національного банку України, м. Київ

ПИТАННЯ ПОДАТКОВОГО СТИМУЛЮВАННЯ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ

Для вітчизняного ринку венчурне фінансування є відносно новою формою фінансування, а тому потребує особливої уваги з точки зору формування відповідних інституційних засад, створення правового середовища та податкового стимулювання. Стимулювання інноваційного розвитку та впровадження нововведень є одним із головних завдань реалізації економічної політики та підвищення ефективності національної економіки. Саме тому держава, застосовуючи певні методи та механізми, повинна сприяти активізації венчурної діяльності.

Головне завдання у сфері стимулювання венчурного фінансування полягає в тому, щоб забезпечити ефективне поєднання цілей держави, пов'язаних з розвитком наукоємних виробництв і нових технологій, з цілями підприємництва та підвищення ефективності інвестування. При цьому роль держави повинна полягати в тому, щоб створити для підприємців умови, які б компенсували їм витрати та ризики такого виду інвестування, оскільки сьогодні через високий рівень ризиків у підприємців відсутні стимули вкладень у венчурний бізнес.

Світовий досвід свідчить, що для розвитку венчурного бізнесу необхідні особливі податкові пільги, що стимулюють здійснення ризикових середньострокових і довгострокових інвестицій. Стимулювання приватних інвестицій необхідне як для венчурного фінансування, так і для розвитку інноваційної сфери в цілому. До спеціальних податкових пільг, які використовуються в країнах з розвинутою економікою для стимулювання інноваційної та венчурної діяльності, належать:

- звільнення від податків державних і приватних некомерційних організацій, зокрема від податку на додану вартість, майно, землю, а також скасування податкового мита при імпорті наукового обладнання, яке використовується для виконання науково-дослідних робіт;
- податкові пільги, що стимулюють компанії до збільшення витрат на наукові дослідження та розробки;
- податкові пільги для нових компаній на різних етапах їх діяльності, особливо на початковому.

Проте на сьогодні більшість стимулюючих заходів у сфері оподаткування венчурного фінансування реалізувати на практиці дуже складно через скрутну економічну ситуацію. Слід також відзначити, що в найближчому майбутньому фахівці фінансового ринку не очікують виникнення фондів, які б широко залучали кошти населення.

Це обумовлено тим, що діюче законодавство зорієнтоване на підтримку публічних інститутів, які працюють у відкритому режимі та розміщують активи у високоліквідні, захищені від інфляції фінансові інструменти. Згідно з українським законодавством фізичні особи можуть інвестувати власні кошти лише в диверсифіковані пайові фонди, оскільки їх діяльність є найменш ризиковою.

З метою створення умов для ефективного здійснення науково-дослідних робіт, на наш погляд, доцільно:

- 1) встановити нижчі ставки податку на прибуток фінансово-кредитних установ, інвестиційних компаній, венчурних фондів, страхових компаній та інших інституційних інвесторів, які вкладають кошти у венчурні проекти;
- 2) витрати на науково-дослідні та пошукові роботи, що здійснюються за рахунок власних коштів підприємств, порівняти до витрат виробництва та вираховувати їх зі складу облікового податкового прибутку;
- 3) запровадити “дослідницький податковий кредит”;
- 4) частково вивести із оподаткування суми доходів від продажу ноу-хау, патентів, ліцензій та технологій, призначених на експорт;
- 5) зменшити поточні збори на підтвердження дії патенту в разі впровадження наукових розробок у вітчизняній промисловості.

*О.Г. Тодоряк, канд. екон. наук,
Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича*

МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

У дослідженнях останнім часом значна увага приділяється проблемі управління інноваційною діяльністю підприємства. Причому дана проблема розглядається як у теоретичному, так і в практичному аспектах. У той же час, незважаючи на підвищення інтенсивності досліджень у даному напрямі, спостерігається досить низький рівень інноваційної активності підприємств. Основою науково-технічного прогресу є винаходи і відкриття. Коли нові винаходи знаходять застосування в будь-якій галузі людської діяльності, вони призводять до створення нового продукту або нової технології, тобто процесу виробництва продукту.

Інноваційний механізм – це організаційно-економічна форма здійснення інноваційної діяльності та сприяння її розвитку, пошуку інноваційних рішень, а також важіль стимулювання та регулювання цієї діяльності. Існує велика кількість таких механізмів, які виконують конкретні функції. Але в сучасних умовах не виключена можливість і появи нових механізмів. Інноваційні механізми повинні формувати